

Dyrektor lub Nauczyciel stwierdza konieczność uzupełniania braków (np. nauka drugiego języka obcego w kl. 7), czy ten fakt musi być udokumentowany na piśmie?

Na podstawie § 18 rozp. MEN z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 oraz z 2022 r. poz. 573), uczniom przybywającym z zagranicy, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, umożliwiono uzupełnienie różnic programowych poprzez zorganizowanie w szkole dodatkowych zajęć wyrównawczych. Pierwszym krokiem jest „stwierdzenie” przez nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne z danego przedmiotu, że dla konkretnego ucznia/uczniów jest to konieczne. W związku z tym, że skutkuje to zorganizowaniem takich zajęć przez organ prowadzący, czyli uruchomieniem dodatkowych środków finansowych należy uznać, że „stwierdzenie” nauczyciela powinno zostać udokumentowane i przekazane do dyrektora szkoły, który na podstawie § 18 ust. 3 ww. rozp. ma kompetencje współpracy w tej sprawie z organem prowadzącym szkołę („ustala, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę”). Przywołany przepis § 18 oraz § 19 ww. rozp. przewiduje także kryteria ilościowe zajęć wyrównawczych (wymiar godzin) oraz określa warunki organizacyjne (indywidualnie lub w grupach).

Opracowanie: Leszek Morąg, nauczyciel-konsultant
Krosno, 29 marca 2022 r.

UWAGA: Niniejsza opinia nie ma charakteru opinii prawnej, jest jedynie „udzieleniem konsultacji”, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1045 oraz z 2021 poz. 1601), tj. zrealizowaniem zadania obowiązkowego publicznej placówki doskonalenia, przez zatrudnionego w niej nauczyciela-konsultanta.

Czy robić egzaminy klasyfikacyjne uczniom przyjętym w marcu?

Z „definicji” egzaminu klasyfikacyjnego określonego w art. 44k ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583) wynika że egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się dla ucznia nieklasyfikowanego „z powodu usprawiedliwionej nieobecności” bądź „nieusprawiedliwionej nieobecności” (za zgodą rady pedagogicznej). Ustęp pierwszy tego artykułu podaje kryterium nieklasyfikowania ucznia i jest to sytuacja gdy „brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja”. Kryterium tego (połowa czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja) nie powinno stosować się wprost z uwagi na fakt, że uczniowie z Ukrainy mogli zostać zakwalifikowani i przyjęci do szkół najwcześniej pod koniec lutego 2022 r., na podstawie obowiązujących przepisów art. 165 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) oraz przepisów wykonawczych, tj. rozp. MEN z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283).

Opracowanie: Leszek Morąg, nauczyciel-konsultant
Krosno, 29 marca 2022 r.

UWAGA: Niniejsza opinia nie ma charakteru opinii prawnej, jest jedynie „udzieleniem konsultacji”, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1045 oraz z 2021 poz. 1601), tj. zrealizowaniem zadania obowiązkowego publicznej placówki doskonalenia, przez zatrudnionego w niej nauczyciela-konsultanta.

1. Bardzo proszę odnieść się do kwestii klasyfikacji uczniów, którzy rozpoczęli naukę w marcu?
TO WAŻNE
2. Jak klasyfikować uczniów z Ukrainy?
3. Jak klasyfikować uczniów cudzoziemskich na koniec roku szkolnego.... miałam przerwę w dostępie do Internetu i nie wiem, czy była już odpowiedź na takie pytanie?
4. W marcu przyjęliśmy uczniów do szkoły (klasa I technikum) - jak ich klasyfikować?
5. Co z klasyfikacją uczniów na koniec roku, skoro ucze
6. Bardzo proszę o praktyczne porady w jaki sposób dokonać klasyfikacji ucznia cudzoziemskiego z poszczególnych przedmiotów. Może testy wiadomości w języku ukraińskim dla konkretnych klas i przedmiotów pomogłyby w tej kwestii. Pozostaje jeszcze wtedy problem, kto miałby taki test w języku ukraińskim ocenić.....

Uczniowie cudzoziemscy, w tym uczniowie będący obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, 682, 683 i 684) jako „osoby niebędące obywatelami polskimi” korzystają z nauki i opieki:

- 1) w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, itd.;
- 2) w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych (obowiązek szkolny);
- 3) w publicznych szkołach ponadpodstawowych (obowiązek nauki) na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Wynika to z treści art. 165 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082). Uczniowie ukraińscy są zatem w polskim systemie oświaty (z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w § 15 rozp. MEiN z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy - Dz. U. poz. 645, tj. kontynuacji przez dziecko lub ucznia kształcenia w ukraińskim systemie oświaty), co w konsekwencji prowadzi do stosowania m.in. przepisów art. 44f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583 („44f. 1. Uczeń podlega klasyfikacji: 1) śródrocznej i rocznej; 2) końcowej.”).

Klasyfikowanie uczniów ukraińskich pod względem formalnym powinno przebiegać tak samo jak uczniów polskich z zastosowaniem przepisów rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty („Rozdział 3a Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych”), rozporządzenia wykonawczego, np. rozp. MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych - Dz. U. poz. 373 (dotyczy szkół „nowego typu”) oraz określonych w statutach szkół szczegółowych warunkach i sposobach oceniania wewnątrzszkolnego (art. 44b ust. 10 ustawy o systemie oświaty).

Pytanie 6. dotyczące praktycznych porad „w jaki sposób dokonać klasyfikacji ucznia cudzoziemskiego z poszczególnych przedmiotów” jest pytaniem bardzo złożonym i wymagającym zapewne indywidualnej oceny sytuacji konkretnego ucznia. Przepisy przewidują:

- możliwość dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego (art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe - Dz. U. z 2021 r. poz. 1082),
- pomoc udzielaną przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela (art. 165 ust. 8 ww. ustawy),
- możliwość korzystania z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania (art. 165 ust. 10 ww. ustawy oraz § 18 rozp. MEN z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw - Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 oraz z 2022 r. poz. 573)

lecz w efekcie końcowym to nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne biorą pełną odpowiedzialność w chwili, gdy ustalają „śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych” (art. 44h ustawy o systemie oświaty).

Być może pomocne będzie tu przywołanie przepisów art. 44c. ww. ustawy, że „1. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.” oraz że „2. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 (*niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania*), do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb” (tu np. rozp. MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych - Dz. U. poz. 373:

„§ 2. Wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego - na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania - na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy - Prawo oświatowe;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego - na podstawie tej opinii.”).

Opracowanie: Leszek Morąg, nauczyciel-konsultant
Krosno, 29 marca 2022 r.

UWAGA: Niniejsza opinia nie ma charakteru opinii prawnej, jest jedynie „udzieleniem konsultacji”, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1045 oraz z 2021 poz. 1601), tj. zrealizowaniem zadania obowiązkowego publicznej placówki doskonalenia, przez zatrudnionego w niej nauczyciela-konsultanta.